

NR 58
zet

Magazyn Ośrodków Terapii Zajęciowej

MARZEC 2017

Archiwalne numery „**WóTeZetu**”
do pobrania na naszej stronie
internetowej www.wotezet.pl

REKLAMA

Niewidzialni.eu

Ogólnopolski Portal Informacyjny
nie tylko dla osób z niepełnosprawnością

Aktualności / Nauka i Medycyna / Praca
Edukacja / Rehabilitacja / Sport ON
Transport bez barier

Niewidzialni FM

Na *dzień dobry*, gdy się zbudzisz
i na *dobranoc* zanim zaśniesz

Grupa **Niewidzialni**
Od 5 lat tworzymy świat bez barier

Witajcie!

Zgodnie z obietnicą z poprzedniego numeru WóTeZetu rozpoczynamy temat mieszkalnictwa wspomaganego.

Spotkanie z Natalią Marciniak-Madejską ze Stowarzyszenia Na Tak w Poznaniu, które właśnie rozpoczyna projekt treningowy, związany z zamieszkaniem wspomaganym, pokazało, jak wiele jest perspektyw związanych z zapewnieniem wsparcia mieszkaniowego osobom z niepełnosprawnościami – gdzie takie osoby są oczywiście kluczowe, ale obok mamy jeszcze rodziców, opiekunów, instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, itd. Przy tworzeniu systemowej polityki mieszkalnictwa wspomaganego konieczne jest więc wzięcie pod uwagę głosu i opinii każdej ze stron. Warto także czerpać (często wręcz garściami) z doświadczeń i dobrych praktyk z innych krajów. Będziemy o tym pisać, przekazywać informacje o takich dobrych rozwiązaniach, także w Polsce.

Liczę w tym wypadku na Wasze wsparcie – z chęcią opublikujemy listy, opinie, rekomendacje lub dobre przykłady.

Nasze łamy są dla Was otwarte. Jak zawsze.

MARCIN HALICKI

REDAKTOR NACZELNY

WYDAWCA **Stowarzyszenie Przyjaciół Niewidomych i Słabowidzących** REDAKCJA **Marcin Halicki**, redaktor naczelny,

Bartosz Szpurek, zastępca redaktora naczelnego, **Zbigniew Strugała**, korespondent, **Weronika Miksza**, felietonistka

SKŁAD I PROJEKT **Joanna Kaźmierczak i Mirosław Śmieński** DRUK **Poligrafia KS**, poligrafiaks@interia.pl, Nakład 2710 egz.

KONTAKT „WóTeZet” Magazyn Ośrodków Terapii Zajęciowej

ul. Ognik 20B, 60-386 Poznań, tel./fax: 61 868 84 00, e-mail: redakcja@wotezet.pl

www.wotezet.pl

NA OKŁADCE **Paulina Wolna**, *Kogut Ostojński*, WTZ Ostoja w Dusznikach

Projekt „WóTeZet – Ogólnopolski Magazyn Ośrodków Terapii Zajęciowej”

jest współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

strona 5

Spotkania dla podopiecznych Warsztatów Terapii Zajęciowej w Bramie Poznania

strona 8

Kinoteatr dostępny v 2.0

strona 10

Dziewczyna pełna słońca!

strona 12

Mieszkalnictwo wspomagane – ku rozwiązaniom systemowym

strona 15

Fotografia bez tajemnic w Lgocie Wolbromskiej

strona 18

Bal myśliwski w Miłostawiu

strona 20

Dzieciaki z podwórka 2017

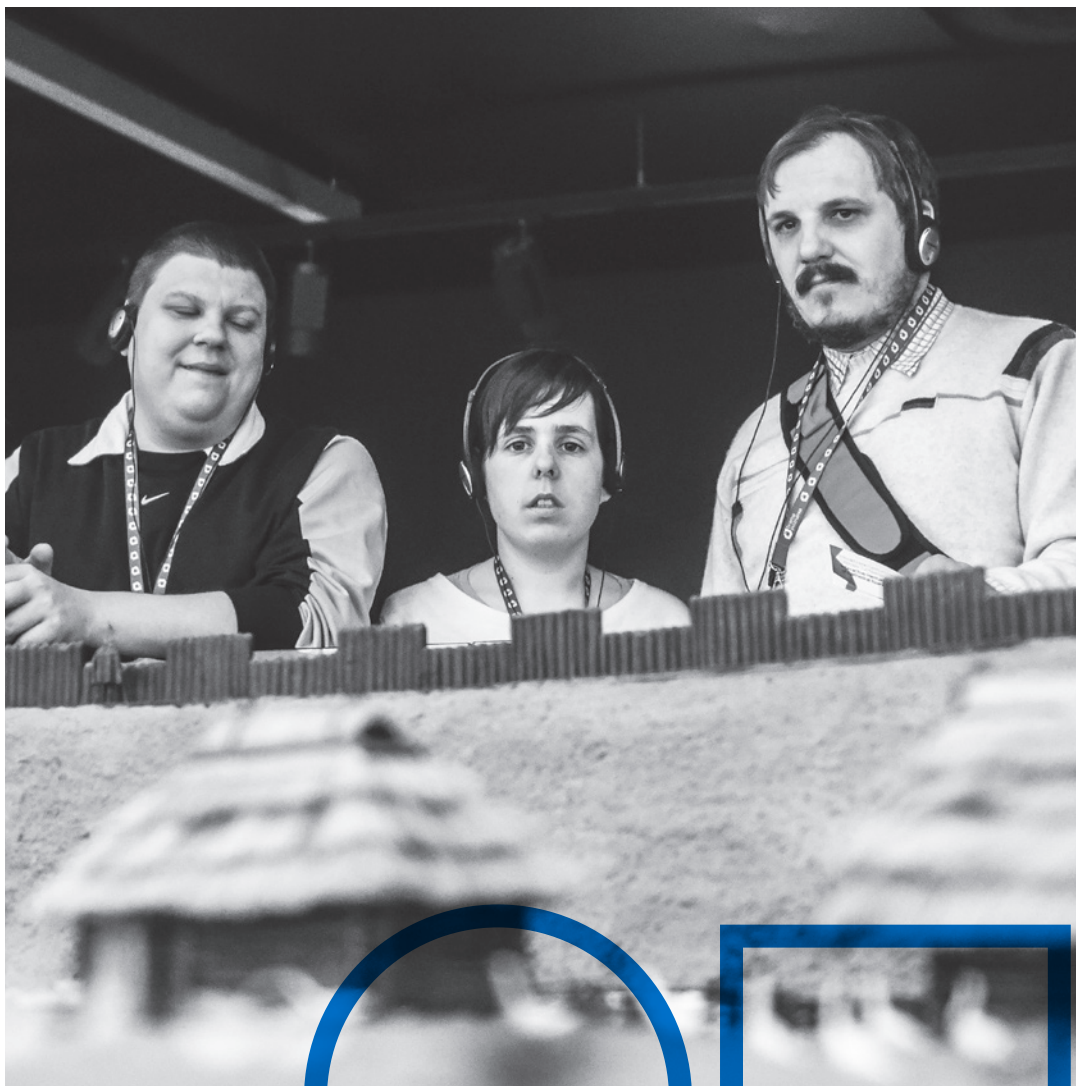
strona 21

Kobiece oblicze autyzmu

strona 23

Nasza galeria

Spotkania dla uczestników **Warsztatów Terapii Zajęciowej w Bramie Poznania**

fot. Łukasz Gdąk

Pierwsze spotkania dla podopiecznych Warsztatów Terapii Zajęciowej za nami. WTZ Konieczynka, Pomoc Maltańska i Śmiałek rozpoczęły cykl spotkań w ramach programu edukacyjnego przygotowanego dla poznańskich placówek. Chcemy, aby ich uczestnicy mogli w pełni aktywnie i przyjemnie spędzić czas w instytucji kultury, jaką jest Brama Poznania.

Fotografie wykonane podczas
spotkania dla Warsztatu Terapii
Zajęciowej Pomoc Maltańska

fot. Łukasz Gdak (6)

Podopieczni zaczynają wizytę od zwiedzania części ekspozycji opowiadającej o grodzie sprzed 1000 lat. Poznają jego mieszkańców i przyglądają się, jak wspólnie pracowali na rzecz rozwoju wyspy. Sprawdzają również, czy wśród przedmiotów, jakie produkowano znalazło się coś szczególnego dla najmłodszych. Spotkanie kontynuujemy w sali warsztatowej, w której szyjemy zabawki sensoryczne z wzorzystych tkanin, filcu i przeróżnych tasiemek. Zostaną one przekazane Fundacji Pomocy Dzieciom z Chorobami Nowotworowymi w Poznaniu i dalej trafią do dzieci przebywających na oddziałach szpitalnych. Dzięki temu praca wykonana przez podopiecznych WTZ przyczyni się do umilenia czasu spędzonego w szpitalu i może pozwoli dzieciom na chwilę zapomnieć o chorobie.

Kolejne spotkania dla pozostałych placówek WTZ odbędą się w marcu i kwietniu, a wnioskami z programu również podzielimy się na łamach WóTeZetu.

LUCYNA KACZMARKIEWICZ

zdjęcie 1: Jeden z pokazów filmu z audiodeskrypcją w Kinie Muza, 2016

zdjęcie 2: Marta Jaroń tłumacząca na język migowy spektakl „Great Poland” w Teatrze Polskim, 2016

Kinoteatr dostępny v 2.0

Widzowie z dysfunkcją wzroku oraz osoby niesłyszące z Poznania po raz kolejny będą mogły brać udział w pokazach filmowych i spektaklach teatralnych z audiodeskrypcją i napisami/tłumaczeniem na język migowy. W marcu rusza kolejna edycja projektu „Kinoteatr Dostępny v 2.0”, realizowanego przez Fundację MILI LUDZIE.

Odbiorniki ze słuchawkami ułatwiają osobom niewidomym korzystanie z audiodeskrypcji w kinie i w teatrze

fot. z arch. RED(3)

Po sukcesie frekwencyjnym ubiegłorocznych pokazów filmowych w wielkopolskich kinach studyjnych, w których wzięło udział łącznie ponad 500 osób niewidomych i słabowidzących, organizatorzy postanowili przygotować teraz audiodeskrypcję oraz tłumaczenie/napisy dla osób niesłyszących także do spektakli teatralnych.

Fundacja do końca listopada 2017 roku pokaże 8 filmów w kinach studyjnych oraz 6 spektakli w miejskich teatrach stolicy Wielkopolski. Wśród zaplanowanych filmów znajdziemy takie, jak „Sztuka kochania” (planowany pokaz 12 kwietnia o godz. 17.00 w Kinie Muza w Poznaniu), a także „Serce miłości”, „Zwierzogród” czy „Jestem Bogiem”. To nie wszystko – lista filmów jest wciąż uzupełniana – organizatorom zależy na pokazaniu obrazów, które do tej pory nie były prezentowane w naszych kinach z wykorzystaniem audiodeskrypcji i napisami dla osób niesłyszących.

W teatrach zobaczymy i usłyszymy „Madagaskar”, premierowy spektakl Teatru Muzycznego, a także nowości z repertuaru Teatru Polskiego oraz Sceny Wspólnej, prowadzonej przez Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu. Wstęp na wszystkie pokazy filmowe i spektakle będzie dla osób z niepełnosprawnościami bezpłatny.

Warto zaznaczyć, że „Kinoteatr Dostępny v 2.0” jest dofinansowany ze środków Miasta Poznania.

Więcej szczegółów i harmonogram pokazów i spektakli na facebookowym profilu Fundacji: facebook.com/fundacjamililudzie

Dziewczyna *pełna słońca!*

Paulina Wolna jest laureatką XIV Edycji Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego SZTUKA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH organizowaną przez PFRON, pt. „Gdy w sercu kwitnie muzyka”.

fot. z arch. WTZ Ostoja w Dusznikach (5)

***Jej radość życia i pogoda ducha
przekładają się na obrazy, które
maluje***

Na ten największy i najbardziej prestiżowy konkurs plastyczny nadesłano w ubiegłym roku ponad 2 tysiące prac, a wśród nich obraz „Słoneczne dźwięki” Pauliny. W takiej ilości znakomitych pomysłów, zwrócić na siebie uwagę zawodowych plastyków i otrzymać wyróżnienie, to trzeba mieć na prawdę piękną, słoneczną i muzyczną duszę. Taką ma Paulina! Uczestniczka WTZ Ostoja z Dusznik była jedyną wielkopolanką na Gali Finałowej konkursu w Warszawie.

Paulina pochodzi z malutkiej wsi Grodziszczko w Gminie Duszniki i od prawie 5 lat jest uczestniczką Warsztatu Terapii Zajęciowej w Dusznikach. Na co dzień odkrywa swoje talenty i możliwości pod opieką p. Beaty Miszczuk w pracowni plastyczno-ceramicznej, gdzie maluje, lepi w glinie, dzierga czapki i wyszywa.

Paulina jest niezwykle pogodną i radosną osobą, a postawa typu dąsanie się, dla niej nie istnieje! Korzysta z życia garściami. Zawsze jest pierwsza na parkiecie na każdej zabawie, nie stroni od sportu i rekreacji, uwielbia scenę taneczną i teatralną, i niechby lato jak z cebra, to z jej twarzy nie znika uśmiech. Jej radość życia i pogoda ducha przekładają się na obrazy, które maluje. Nieważne jaki będzie temat, zawsze będzie naturalnie, kolorowo i słonecznie. Tak było w przypadku wyróżnionego przez PFRON obrazu „Słoneczne dźwięki” oraz nagrodzonej na VII Wielkopolskim Przeglądzie Plastycznym Osób Niepełnosprawnych w Kościanie „Inny Świat Jest Tu”, pracy „Kogut Ostojański”, którą możecie oglądać na okładce tego numeru WóTeZetu.

MAGDALENA JUJECZKA

KIEROWNIK WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ OSTOJA W DUSZNIKACH

Mieszkalnictwo wspomagane – **ku rozwiązaniom systemowym**

Temat zapewnienia wsparcia mieszkaniowego dla niesamodzielnych osób z niepełnosprawnościami poruszany jest od dawna – zarówno w organizacjach pozarządowych, instytucjach publicznych, ale przede wszystkim wśród rodziców, z niepokojem patrzących w przyszłość swoich dzieci/podopiecznych. Na szczęście w naszym kraju zaczynają pojawiać się programy oferujące treningi zamieszkania wspomagane, z których mogą korzystać osoby z niepełnosprawnościami. Jeden z takich projektów prowadzi Stowarzyszenie Na Tak.

Projekt pn. „Program mieszkalnictwa wspomagane osób z niepełnosprawnością intelektualną z terenu miasta Poznania w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014–2020, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego” staruje 1 czerwca 2017 roku i potrwa do końca maja 2019 roku. W tym czasie 214 osób z niepełnosprawnościami przejdzie treningi – będą one krótkie, około 3-tygodniowe. Jednak spośród tej grupy Stowarzyszenie wyłoni 32 osoby, zainteresowane dalszym udziałem w projekcie. I dla nich zorganizuje treningi 3-miesięczne.

– Zdajemy sobie sprawę, że nie jest to rozwiązanie długotrwałe, jednak chcielibyśmy w okresie realizacji projektu przygotować przynajmniej kilka takich docelowych mieszkań, w których mogliby zamieszkać podopieczni Stowarzyszenia. Oczywiście jest, że po treningach samodzielności w mieszkaniach chronionych, znajdą się osoby, które nie będą chciały wracać do swoich domów rodzinnych i zechcą zwiększyć swoją samodzielność. Należy dać im na to szansę – mówi Natalia Marciniak-Madejska, Dyrektor ds. wsparcia Stowarzyszenie Na Tak.

Rekrutacja asystentów do mieszkań treningowych

fot. Krystian Włodarczak\Na Tak

Program jest efektem zdiagnozowanych potrzeb – Na Tak prowadziło badania wśród mieszkańców Poznania, których efektem jest realizowany program.

– *Większość rodziców, opiekunów prawnych osób z niepełnosprawnościami obawia się, co stanie się z ich dzieckiem/podopiecznym po ich śmierci. Na szczęście pojawiły się bardzo realne perspektywy, chociażby w postaci środków unijnych, związane z możliwością prowadzenia mieszkalnictwa wspomaganego przez organizacje pozarządowe. I tutaj upatrywałabym źródła ożywionej dyskusji na ten temat, której możemy się przystuchiwać w środowisku osób z niepełnosprawnościami* – mówi Marciniak-Madejska.

Do tej pory kilka organizacji pozarządowych w Polsce zdecydowało się na uruchomienie programu mieszkalnictwa wspomaganego dla swoich podopiecznych, głównie dla osób, których rodzice zmarli, a perspektywa opieki w domach pomocy społecznej nie wszystkich przekonywała. Nie jest to jednak działanie systemowe, a raczej krótkotrwałe, nie dające stabilizacji sytuacji mieszkaniowej. Dlatego Na Tak tak ostrożnie podchodzi do tej kwestii. Bo o ile sama substancja mieszkaniowa nie stanowi wielkiego problemu, to już zapewnienie opieki pochłaniającej około 80 procent budżetu projektu może być kłopotliwe.

**Stowarzyszenie wyłoni 32 osoby,
zainteresowane dalszym udziałem
w projekcie, i dla nich zorganizuje
3-miesięczne treningi**

– Bez trwałego finansowania trudno jest powiedzieć podopiecznemu, żeby wprowadził się do mieszkania wspomaganego – przecież za chwilę może się okazać, że będzie się musiał z takiego mieszkania wyprowadzić, bo nie będzie środków finansowych na opiekę. Dlatego nasz program dotyczy tylko treningów. Ale docelowo współpracujemy z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwem Rozwoju, silnie lobbujemy za stworzeniem systemowych rozwiązań dotyczących mieszkalnictwa wspomaganego w Polsce – kontynuuje Dyrektorka Stowarzyszenia.

Jednym z celów programu jest uświadomienie rodzicom/opiekunom i samym osobom z niepełnosprawnościami funkcjonowania w separacji. Beneficjenci projektu przez 3 tygodnie przebywają poza domem rodzinnym, bez stałego kontaktu z rodzicami. Z obserwacji przedstawicieli Stowarzyszenia wynika, że nawet tak krótki okres czasu w separacji, ze względów emocjonalnych, jest dla jednej i drugiej strony zbyt długi. Jednak w przypadku konieczności podjęcia decyzji o skorzystaniu przez osobę z niepełnosprawnościami z trwałego zamieszkania w lokalu wspomaganym, taki trening pozwala zdecydować bardziej świadomie, znając możliwe konsekwencje.

– Naszą ambicją przy realizacji tego programu nie jest przygotowanie beneficjentów do samodzielnego życia. Oczywiście, jeśli zwiększymy ich samodzielność, będzie to wartość dodana. Każdy trening kończy się przygotowaniem listy zaleceń, dotyczących dalszego zamieszkania wspomaganego. Będzie to bardzo przydatna informacja zarówno dla osoby z niepełnosprawnościami, rodziców, ale także instytucji publicznych, np. na temat odsetka osób wymagających opieki całodobowej lub czasowej – kończy Marciniak-Madejska.

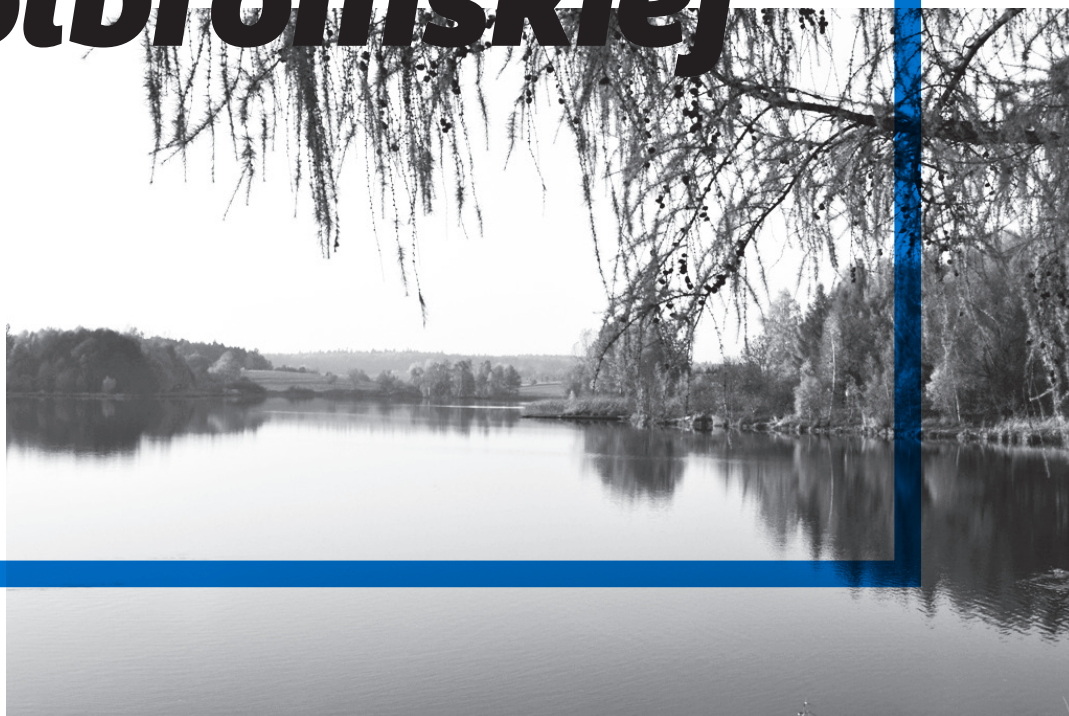
Stowarzyszenie Na Tak przy realizacji projektu współpracuje bardzo blisko z Urzędem Miasta Poznania. To właśnie Poznań zabezpiecza trwałość projektu, co jest warunkiem realizacji projektów unijnych. Poza tym, kilka mieszkań treningowych stanowi własność Towarzystwa Budownictwa Społecznego (TBS), jeden lokal jest własnością spółki miejskiej – Zarządu Komunalnych Zasobów Lokalowych. Na Tak jako organizacja pożytku publicznego współpracuje z TBS-ami, choćby w kontekście przekazywania wolnych lokali na program mieszkań chronionych, a także zagospodarowania kilku kondygnacji w nowo powstających budynkach mieszkalnych, z przeznaczeniem na mieszkania wspomagane.

Przedstawiciele Stowarzyszenia z chęcią podzielą się wiedzą na temat mieszkalnictwa wspomaganego z naszymi czytelnikami. Pytania prosimy przysyłać mailem na adres: mieszkania@natak.pl

My do tematu będziemy wracać w kolejnych numerach WóTeZetu.

RED

Fotografia bez tajemnic **w Lgocie Wolbromskiej**

„Błękit nieba nad lustrzaną taflą wody”, zwycięska praca Pawła Gajosa

fot. z arch. WTZ

Warsztat Terapii Zajęciowej w Lgocie Wolbromskiej działający w strukturze Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligencjonalną Koło w Wolbromiu, realizuje rehabilitację społeczno-zawodową już od 15 lat. W swojej ofercie posiada siedem pracowni, w których zgodnie z przypisaną specyfiką prowadzona jest terapia zajęciowa. Obecnie placówka liczy 37 uczestników, którzy oprócz zajęć terapeutycznych mają zapewnioną opiekę psychologiczną i każdego dnia prowadzona jest dla nich rehabilitacja ruchowa.

Sylwia Dachowska**Paweł Gajos**

Instruktorzy terapii zajęciowej stosują różne metody i formy pracy pozwalające realizować cele rehabilitacji społecznej i zawodowej uczestników. Wszystkie zajęcia dostosowane są do indywidualnych potrzeb i możliwości podopiecznych. Każda pracownia w swoich działaniach pozwala poznać predyspozycje uczestnika, rozwijać jego umiejętności i aktywizować w celu budowania właściwych postaw zawodowych i społecznych. W ramach terapii zajęciowej powstają liczne prace, które prezentowane są na wszelakich wystawach i kiermaszach. Podopieczni Warsztatu udzielają się w życiu społecznym obcując z kulturą i aktywnie w niej uczestnicząc. Chętnie biorą udział w różnego rodzaju konkursach plastycznych, rękodzielniczych, fotograficznych, poetyckich, teatralnych. W ten sposób chcą integrować się ze środowiskiem, prezentować swój artystyczny dorobek i sprawdzać swoje umiejętności rywalizując z innymi.

W ramach pracowni komputerowo-poligraficznej podopieczni mogą realizować i odkrywać w sobie pasje fotograficzne. W ostatnim czasie za prace właśnie z dziedziny fotografii nasi uczestnicy zdobyli nagrody. Uczestniczka Sylwia Dachowska za udział w VI Powiatowym Konkursie Fotograficznym „Moje miasto i mój region w obiektywie – zdjęcie reporterskie”, organizowanym przez Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką im. Hugo Kołłątaja w Krakowie z filią w Olkuszu, zdobyła II miejsce w swojej kategorii wiekowej za pracę pt. „Warsztatowy Pokaz Mody podczas obchodów Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych”. Jest to konkurs, w którym corocznie nasza placówka uczestniczy. Dzięki ciekawym tematom konkursowym uczestnicy chętnie podejmują wyzwania w przygotowaniu odpowiednich zdjęć. Kolejnym sukcesem, którym możemy się poszczycić jest zwycięska praca fotograficzna pt. „Błękit nieba nad lustrzaną taflą wody” wykonana przez Pawła

„Warsztatowy Pokaz Mody podczas obchodów Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych”, zdjęcie Sylwi Dachowskiej

fot. z arch. WTZ (3)

Gajosa. Zdjęcie zostało wystawione do konkursu „Smak szczęścia” organizowanego przez Fundację Arka Bydgoszcz. W nagrodę ukazało się ono w specjalnie przygotowanym przez organizatorów albumie, zawierającym wszystkie zwycięskie i wyróżnione prace plastyczne, literackie i fotograficzne. Sukcesy naszych uczestników przyniosły im wiele radości i dumy. Stały się też motywacją do podejmowania kolejnych wyzwań.

Zajęcia fotograficzne, jak i inne prowadzone w pracowniach WTZ, zachęcają naszych podopiecznych do rozwijania i poszerzania swoich zainteresowań. Twórcze działania pozwalają rozbudzać w nich wyobraźnię, kreatywność, wyczuć dobrego smaku, odkrywać ukryte w swoim wnętrzu talenty, czerpać zadowolenie i satysfakcję z własnych działań. Poprzez sztukę uwalniają się od złych napięć, a tym samym uczą właściwego wyrażania swoich emocji, uczuć, nazywania ich. Dzięki swojej niebanalnej i szeroko pojętej twórczości mogą zaistnieć w przestrzeni życia społecznego i kulturalnego, łamiąc w ten sposób utarte stereotypy, pokonując bariery życia codziennego, a tym samym udowadniając sobie i innym jak wiele są warci. Tworzenie sztuki jest przyjemnym estetycznie doznaniem pozwalającym na samorealizację uczestników, spełnianie siebie i swoich wizji. W twórczości osób z niepełnosprawnością intelektualną ważną rolę odgrywa instruktor, który wyznacza kierunek rozwoju i aktywizuje do podejmowania twórczej pracy.

Miejmy nadzieję, że coraz więcej miejsc związanych z kulturą będzie otwierano się na promowanie sztuki osób z deficytami intelektualnymi. Tym samym zwiększy się grono odbiorców i ich świadomość na temat ludzi niepełnosprawnych. Same osoby z niepełnosprawnościami będą mogły częściej i chętniej wychodzić poza ramy swojego środowiska, zaznaczać swoją obecność i kształtować swój wizerunek w społeczeństwie. Otwierając się na ich twórczość i porozumiewając językiem sztuki, będziemy dawać świadectwo traktowania ludzi niepełnosprawnych intelektualnie, jako pełnowartościowych uczestników życia społecznego i kulturalnego.

KARINA STRÓZIK

Bal Myśliwych *w Mitostawiu*

15 lutego br. Warsztat Terapii Zajęciowej z Czeszewa zorganizował zabawę karnawałową dla osób z niepełnosprawnościami, która się odbyła w sali Centrum Rekreacyjno-Hotelowym „Bagatelka” w Mitostawiu.

fot. z arch. WTZ w Czeszewie (7)

Tegoroczny bal, podobnie jak w latach ubiegłych, posiadał temat przewodni. W tym roku był nim las, zwierzęta oraz myśliwi, w związku z czym nazwaliśmy wydarzenie Balem Myśliwskim.

Na imprezę przyjechały delegacje takich placówek jak: Warsztat Terapii Zajęciowej w Jarocinie, Warsztat Terapii Zajęciowej w Środzie Wielkopolskiej, Warsztat Terapii Zajęciowej z Wrześni, Warsztat Terapii Zajęciowej Ruda Komorska, Środowiskowy Dom Samopomocy Pietrzyków, Środowiskowy Dom Samopomocy Gozdowo. Wraz z uczestnikami i kadrą pojawili się także kierownicy tych placówek.

Wszystkich obecnych na balu przywitała Pani Urszula Remisz, kierownik naszego Warsztatu. Po uroczystym przywitaniu zjedliśmy pyszne ciasto i kawę, a następnie rozpoczęła się zabawa taneczna!

W międzyczasie nie zabrakło konkursów, w których chętnie brali udział uczestnicy placówek, były też zabawy oraz malowanie twarzy, rozpoznawanie różnych dźwięków leśnych zwierząt, i konkurs: pisemny quiz z wiedzy o myślistwie dla kierowników warsztatów i środowiskowych domów, które obecne były na balu. Wszyscy świetnie się bawili, nawet osoby na wózkach, co w przypadku organizowanych przez nas imprez jest raczej czymś oczywistym. Pod koniec tego emocjonującego dnia wszyscy obecni zjedli prawdziwie myśliwską kolację.

Pewnie za rok znów się spotkamy na innym tematycznym balu. Już teraz serdecznie zapraszam do Czeszewa!

ZBYSZEK STRUGAŁA

WTZ CZESZEWO

Uczmy się razem żyć – **kolejna edycja przed nami!**

Wizyta Marka i Maxa (lalki animowane przez parę aktorów)
w przedszkolu „Wspólne Gniazdko”

To jeden z tych projektów, którym wiele osób, nie tylko tych związanych z warsztatami terapii zajęciowej, kibicuje od dawna. Przecież kształtowanie pozytywnego wizerunku osoby z niepełnosprawnościami, akceptacja, empatia, zrozumienie, to postawy, których na co dzień (zwłaszcza w ostatnich czasach) odczuwamy duży deficyt. Tym bardziej kibicujemy Wielkopolskiemu Forum Organizacji Osób z Niepełnosprawnościami (WIFOON), które rozpoczęło kolejny sezon realizacji kampanii „Uczmy się razem żyć”.

Przypomnijmy: głównym elementem projektu są warsztaty edukacyjne prowadzone w przedszkolach, szkołach podstawowych oraz gimnazjach (z uwagi na reformę oświatową niedługo będą to licea oraz technika). Ich celem jest zapoznanie dzieci i młodzieży z tematem niepełnosprawności, rozmowa na temat rówieśników z różnymi typami niepełnosprawności. Warsztaty z przedszkolach i podstawówkach prowadzą aktorzy, animujący lalki, które przedstawiają dzieci z niepełnosprawnościami. Wystarczy wyobrazić sobie reakcje dzieci, zwłaszcza, że zajęcia prowadzone są w szkołach, gdzie jeszcze nie funkcjonują klasy i grupy integracyjne. Przedstawiciele WIFOON wspominają o bardzo dużym zainteresowaniu warsztatami, głównie w małych miejscowościach – to stamtąd dociera najwięcej zgłoszeń.

fot. Dagmara Szeffler (2)

Więcej na stronie www.dzieciakizpodworka.pl
oraz na facebooku: facebook.com/dzieciakizpodworka

– Gdy wyjeżdżamy z Markiem, Agatką i Maxem (lalki stanowiące istotny element warsztatów) do niewielkiej szkoły na wsi, możemy być pewni bardzo ciepłego przyjęcia, zarówno ze strony dzieci, jak i dyrekcji placówek i nauczycieli. Natomiast w dużych miastach bywa różnie – mówi nam Michał Kocurek, aktor Teatru Nowego w Poznaniu, jedna z osób prowadzących warsztaty.

– Pewnie po prostu w dużych szkołach więcej się dzieje. Poza tym nie zapominajmy, że są to często kilkusetosobowe podstawówki. To zmienia perspektywę – tłumaczy Julianna Dorosz, partnerka M. Kocurka w trakcie warsztatów, na co dzień aktorka Teatru Animacji w Poznaniu.

Warsztaty prowadzone są cyklicznie, z wakacyjną przerwą, już od ponad 6 lat. Do tej pory projekt dofinansowany był m.in. ze środków Miasta Poznania, PFRON, Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

O części projektu prowadzonej w gimnazjach opowiemy w kolejnym numerze WóTeZetu.

RED

Kobiece oblicze autyzmu

Z okazji przypadającego w tym miesiącu Dnia Kobiet postanowiłam się pokusić o małą refleksję dotyczącą różnic w nasileniu zaburzeń ze spektrum autyzmu między mężczyznami a kobietami.

Bardzo cieszy fakt, że świat naukowy zaczyna dostrzegać związek autyzmu z płcią. Jeszcze kilkanaście lat temu uważano, że zaburzenia ze spektrum autyzmu są wyłącznie domeną płci męskiej. Statystyki mówią jednak zupełnie coś innego – aż 1 na 189 kobiet jest w spektrum autyzmu. Z tego powodu, kwestionariusze diagnostyczne, takie jak ADOS-2, czy też SCQ (Kwestionariusz Komunikacji Społecznej) były układane głównie pod chłopców, pomijając specyfikę płci. Dziewczynki badane tym testem często nie spełniały kryteriów diagnostycznych, przez co otrzymywały diagnozę znacznie później lub nawet wcale.

Dziś sytuacja dynamicznie ulega zmianie. Powstają publikacje naukowe poświęcone różnym aspektom zaburzeń autystycznych u kobiet, z których wyłania się obraz znaczących różnic między płciami. Przykładowo, dzięki większej determinacji do nawiązania kontaktów społecznych, część wysoko funkcjonujących kobiet z ASD nie tylko częściej opanowuje umiejętność kamuflażu swoich autystycznych zachowań niż chłopcy ale również – często dzięki naśladowaniu sposobu bycia swoich koleżanek – lepiej dogaduje się z otoczeniem. Równocześnie posiadają odmienny od mężczyzn fenotyp i profil kliniczny, nierzadko będąc znacznie bardziej podatnymi na przeciążenia związane z nadmiarem bodźców (ze względu na bardziej zaburzony profil sensoryczny). Inna jakość objawów, jakie wykazują dziewczynki z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, często skłania specjalistów do stawiania pokrewnych, niekoniecznie pełnych diagnoz. Dość często zdarza się, że u kobiet z autyzmem diagnozuje się: tylko depresję, zaburzenia odżywiania, zaburzenia lękowe, czy też zaburzenia osobowości. Statystycznie, blisko 70 procent osób z ASD posiada dodatkową jednostką chorobową, a 40 procent z nich – 2 lub więcej, przy czym niekoniecznie muszą to być zaburzenia natury psychicznej.

Wspominam o tym, ponieważ jestem przykładem późno zdiagnozowanej, wysoko funkcjonującej kobiety w spektrum autyzmu (zresztą, z ostatecznym rozpoznaniem zespołu Aspergera i zaburzeń adaptacyjnych). Psycholog z poradni, badając mnie w wieku 4 lat, zbeształa tylko moją rodzicielkę („pani jest przewrażliwiona!”), nie znajdując żadnych podstaw do niepokoju. Kiedy jednak trafiłam do psychiatry, mając już lat 11, diagnozę spektrum autyzmu otrzymałam ostatecznie po prawie 7 latach. Jak się okazało, podejrzenie zespołu Aspergera przyszło po udziale mojej pani doktor w symposium poświęconym temu tematowi. Jak tłumaczyła potem pani doktor, wcześniej o spektrum autyzmu mówiło się tylko u chłopców, stąd nie brała tego rozpoznania pod uwagę. Przez te kilka lat zdążyłam już „mieć”: m.in. zaburzenia emocjonalne, depresję, chorobę afektywną dwubiegunową, fobię społeczną. Całe szczęście, że z tego diagnostycznego galimatiasu wyszłam obronną ręką, choć lat straconych na źle dobranych lekach, trzech hospitalizacji w szpitalu psychiatrycznym spowodowanych głównie odstawianiem tychże i wytrwałam szukaniu ChAD-u u mnie przez lekarzy... raczej nie da się nadrobić. Można tylko żyć z tym, co jest.

Drogie Panie, neurotypowe i neuronietypowe, czujcie się ze sobą dobrze – nie tylko na czas „naszego” święta!

WERONIKA MIKSZA

Nasza Galeria

W tym miesiącu prezentujemy galerię prac uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy ZIELONE CENTRUM z Poznania. Prace wykonane w Domu swego czasu regularnie pojawiały się na naszych łamach, więc tym bardziej miło nam, po dłuższej przerwie, zaprezentować jedno z ostatnich dzieł wykonanych w Zielonym Centrum.

RED

9

10

11

12

13

Autorzy

- 1, 2. Aga K.
3. Wojciech S.
4. Aldona Wiśniewska
5. Dariusz R.
6. Grażyna Szutkowska
7. Szymon S.
8. Lech B.
9. Aldona Wiśniewska
10. Mateusz N.
11. Grażyna Szutkowska
12. Grzegorz B.
13. Mikołaj M.